

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XXXV. An possit ingredi sine licentia alterius in casibus necessariis, qui
potest aliis in iis casibus licentiam concedere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

certo personarum generi, vti constat ex *l. quia tale*, ff. 12 *solut. matrim.* Nec de privilegio reali, quale est hoc concessum toti Religioni Fratrum Minorum, siquidem privilegium relatum ad personas dicitur personale, at relatum ad locum, civitatem, Religionem, Monasterium, vel Collegium, est reale, & ideo perpetuum, vt ad posteros in perpetuum transeat; vti recte tradunt Doctores, quos citat, & sequitur Suarez de legib. lib. 8. cap. 3. num. 4. Socinus in leg. 2. ff. de rebus dubiis, num. 4. Rodrig. tom. 1. quæst. 47. art. 8. ad fin. Bonac. de clausura quæst. 4. punct. 2. num. 8. & Barbosa in cit. leg. quia tale, & constat ex leg. forma, §. quamquam, ff. de censib. vbi Gloss. rationem reddit; quia licet partes illius communitatis quotidie mutantur, semper tamen manet eadem communitas, vel idem populus, *l. proponatur*, ff. de iudiciis.

14 Aduerte secundò, quod ad ingressum in Monasteria Conceptionis, & S. Claræ Fratribus Minoribus subiecta, præter casus in talium Monasteriorum Monialium Regula concessos, exigatur Sedis Apostolicæ licentia, vti refert idem Collector cit. *vers. Ingressus in Monasteria Monialium*, num. 2. & seqq. vbi tamen varias Pontificum concessiones, & reuocationes affert: quapropter Rodriguez tom. 99. Regular. quæst. 46. art. 3. & 6. post longam de hac re discussionem concludit, standum esse decreto Tridentini sess. 25. de Regular. c. 5. vbi generaliter concedit ingressum in Monasteria ex legitima causa, & Superioris licentia. At (quia Tridentinum eadem sess. 25. cap. 22. ait: Si qui vero Regulares, tam viri, quam mulieres sunt, qui sub arctiori Regula, vel statuto viuunt, eos ab eorum instituto, & obseruantia S. Synodus amouere non intendit) quod dicit Rodriguez mihi satis non probatur, nisi id iam per aliquod posterius privilegium, vel legitime introductam consuetudinem in usu positum sit; itavt quid dicendum sit de Fratribus Minoribus, & de Monasteriis Conceptionis, & S. Claræ, quoad ingressum, attendi semper debeat consuetudo legitime introducta. Rodriguez cit. art. 3. & 6. Miranda de Monialib. q. 2. art. 2. & 3. Casarubius in Compend. privileg. Mendicant. verb. ingredi Monasteria Monial. num. 2. & seqq. Bonacina de clausura, q. 4. punct. 2. num. 6. & 7. Tamburinus de iure Abbat. disp. 23. q. 4. & Lezana verb. clausura, num. 24.

DVBITATIO XXXIV.

An possit concedere licentiam ingrediendi Abbatissa?

SVMMARIVM.

- 1 Abbatissa licet sit verè sui Monasterij Superior, non tamen potest dare licentiam ingrediendi Monasterium; quia etiam ipsa, sicut alia Moniales, tenetur præcepto clausura.
- 2 Gravitas præcepti clausurae exigat, vt facultas concedendi licentiam in Monasteria ingrediendi non committatur prudentia mulieris.
- 3 Abbatissa, vel quicumque alius, neque ex commissione Prælati potest hanc licentiam concedere.
- 4 Abbatissa, vel Confessarius potest facultatem ingressus concedere ex superioris potestate sibi attributa in casibus frequenter occurrentibus, cum ad Superiorem aditus sæpe non pateat.

Respondetur, quod (quamvis cum Nauarro cap. 28. addit. 2. ad num. 143. cap. 25. affirmandum videatur, quia tam Tridentinum, quam cap. pe-

riculoso aiunt, id spectare ad Superiorem, cum ex alio capite Abbatissa verè sit sui Monasterij Superior, cap. dilecta, de excessib. Prælat. & cap. attendentes, §. statumimus, de statu Monachor. & constat ex facultate, quam potest concedere ad usum, & dispositionem bonorum temporalium) negandum tamen sit; quia illius Superioris tantum est hanc licentiam concedere, cuius est Monialibus clausuram indicare: at hoc non est Abbatissæ (cum ipsa clausuræ præcepto teneatur, sicut & ceteræ Moniales) ergo. Accedit, quia sic videtur exigere gravitas rei, & indicare vterque textus supra adductus, quod scilicet id non committatur prudentiæ mulieris. Monach. in dict. cap. periculoso, num. 1. & 2. Dominic. ibid. num. 10. Franch. num. 5. Nauar. sibi contrarius comment. 4. num. 59. de Regular. Rodrig. cit. q. 46. num. 2. & seqq. Azor. lib. 13. cap. 8. q. 6. Confessarius tit. 20. cap. 6. Bonac. de claus. q. 40. punct. 2. num. 5. & Suar. tom. 4. de Relig. tract. 8. lib. 1. cap. 10. num. 14. Subdens, quod Abbatissa, vel quicumque alius, neque ex commissione Prælati possit hanc licentiam concedere.

An autem possit Abbatissa facultatem ingressus concedere in casu repentinae necessitatis, dicam *infra* dub. 36.

Interim dico, posse Abbatissam, vel Confessarium facultatem ingressus concedere ex Superioris potestate sibi attributa in casibus frequenter occurrentibus, cum ad Superiorem aditus sæpe non pateat. Nauar. loc. cit. num. 60. Rodrig. vbi supra in fin. Graff. 1. p. decis. lib. 4. c. 23. n. 6. & Bonacina cit. num. 5. contra Suar. cit. num. 14.

DVBITATIO XXXV.

An possit ingredi sine licentia alterius in casibus necessariis qui potest aliis in iis casibus licentiam concedere?

SVMMARIVM.

- 1 Qui potest aliis in casibus supradictis concedere licentiam ingrediendi Monasteria Monialium, potest etiam ea pro se vti, si opus fuerit.
- 2 Concedens licentiam ex officio aliis ingrediendi Monasteria non debet esse deterius conditionis quam alij, sed debet vti in ingressu duabus conditionibus, hoc est, vt id faciat in casibus necessariis, & à paucis, iisque senioribus, ac Religiosis viris committatur.
- 3 Deputatus ad officium dandi huiusmodi licentiam, licet sit delegatus, vtiur eadem facultate, secus si sit facultas commissa ad peculiare Confessarios, vt ad ordinarios Monialium, & is non sit ex iis.
- 4 Causa limitata limitatum producit effectum, & facultas non excedit limites suos.
- 5 Per paucos in motu Gregorij XIII. intelliguntur tres, necnon quatuor, vel etiam quinque.
- 6 Per Religiosos intelliguntur etiam seculares Religiosis moribus dotati, & etiam matronæ graues, & vitæ exemplaris.

Respondetur, quod (quamvis Collector privilegiorum verb. accedere ad Monasteria Monial. quæst. ult. in annotationibus Corduba circa finem, *vers. quoad illa duo*, neget ex eo, quia nemo potest secum dispensare, tamen affirmandum sit; quia oppositum est multò probabilius, cum ipse non esse debeat deterius conditionis, quam alij; sicuti probabam cap. 15.

2 cap. 15. dub. 17. tam quia Gregor. XIII. in Motu proprio, qui incipit: *Dubius, quo emergunt*, id clare decidit, ibi: *Declaramus praterea, tam seculares, quam Regulares, quibus cura, & regimen Monasteriorum Monialium quovis modo incumbit, facultate sibi ex officio attributa ingrediendi Monasteria predicta, ita de iure uti posse, si id faciant in casibus necessariis, & à paucis, iisque senioribus, ac religiosis personis comitatis.* Ergo ex officio facultatem habet utendi licentia, quam quis potest concedere aliis, servatis dictis conditionibus, ut scilicet non ingrediatur, nisi à paucis, iisque senioribus, ac religiosis viris comitatus. Navar. lib. 3. consil. tit. de statu Monachorum, consil. 6. & 9. Corduba in annot. verb. accedere ad Monasteria Monial. quest. ult. Rodrig. cit. q. 46. art. 5. in princip. Llamas in append. §. 7. Azor. cit. cap. 8. §. 9. Layman. lib. 4. tract. 5. c. 12. n. 2. Suar. tom. 4. de relig. lib. 1. cap. 10. n. 23. Miranda tract. de Monialib. q. 2. art. 14. & Bonacina de clausura, q. 4. punct. 2. num. 9.

3 Quin sequitur, quod propter eandem rationem idem dicendum sit de illo, qui aliis ingressus licentiam concedere potest ex facultate sibi delegata, eaque limitata, non quidem ad certas personas, sed ad officium, ut si commissa sibi esset facultas concedendi licentiam Confessariis in genere, necessitate postulante, tunc ipse posset ingredi sine alterius licentia, si sit Confessarius: secus si esset facultas commissa ad peculiare Confessarium, ut ad Ordinarios

4 Monialium, & ipse non sit ex his; quia causa limitata limitatum producit effectum, & facultas non excedit limites suos.

5 Ceterum, cum dicitur in dicto Motu Gregor. XIII. quod Prælati debeant ingredi à paucis, iisque senioribus, ac religiosis personis comitatis, per paucos intelliguntur: sic Miranda de Monialibus, quest. 2. art. 15. conclus. 1. & Lezana verb. clausura; num. 32. quamvis alij, ut Tamburinus de iure Abbat. disp. 24. quest. 10. & Victorius de orig. & clausur. Monial. §. an Confessor ad exequias, non improbabilius intelligant quatuor, vel etiam quinque. Et per Religiosos intelliguntur etiam seculares religiosis moribus doratos, & matronas graues, & vitæ exemplaris.

DUBITATIO XXXVI.

An licentia ingrediendi requiratur, quod sit specialis? Vbi etiam, an iam concessa intelligatur pro vna vice tantum?

SUMMARY.

- 1 Licentia ingrediendi debet esse specialis, & iam concessa intelligitur pro vna vice tantum.
- 2 Licentia ingrediendi Monasterium Monialium non sufficit, nec valida est, si non faciat mentionem de ingressu Monasterij, etiam si sit ad quoscunque actus per superiorem concessibiles: valida tamen est si sit ad ingressus cuiuscunque Monasterij.
- 3 Licentia ingrediendi indefinitè concessa intelligitur pro vna vice tantum, nisi aliud in ea explicetur.
- 4 Privilegium in favorabilibus extenditur etiam ad iteratos actus, quoties absolutè conceditur; secus est si aliud de mente concedentis colligitur.
- 5 Pontifex concedens indulgentiam Ecclesiam visitantibus, intelligitur concessa ut sæpius in die illam visitans toties lucratur indulgentiam.

- 6 Inubilem, si prima hebdomada lucretur, potest etiam repetendo opera in illo prescripta, in altera hebdomada obtineri.
- 7 Nuptias contrahens si dispensationem absolutè obtinuit à voto perpetue continentie ut nubat cum persona expressa, potest ea impedita contrahere cum alia, secus si dispensatio conferatur limitatè, verbi gratia, ne mulier decepta infamiam incurrat.
- 8 Privilegium eligendi sibi Confessarium potest intelligi toties quoties opus fuerit confiteri, & quod possit mutare.
- 9 Privilegium quando est merè gratiosum, non finitur finito primo actu.
- 10 Privilegium in odiosis, ut ingrediendi Monasterij clausuram, non admittit extensionem ad iteratos actus, sed finitur primo actu.
- 11 Sermo simpliciter in odiosis prolatus intelligitur de prima vice.
- 12 Sermo quavis in materia favorabili æquivalet universali.
- 13 Habens licentiam etiam specialem loquendi cum Moniali, si ea utatur in tempore quo omnibus est concessum cum ipsis loqui, non potest amplius ea uti.
- 14 Apla etiam si ingressus quisque sit vigore licentia particularis ingrediendi cum duobus, vel tribus, & is unus ab habente licentiam sit electus, non potest altera die uti facultate sibi concessa, quin per huiusmodi ingressum censetur expirare.
- 15 Limita primo, nisi prior licentia specialis fuisset de loquendo cum aliqua Moniali in particulari, & quis ex vi licentia generalis loquutus esset cum aliis, non autem cum illa Moniali particulari.
- 16 Limita secundo, procedere doctrinam supradictam quando in licentiis non est expressa causa ingressus, sed simpliciter est data licentia ingrediendi clausuram Monialium.
- 17 Limita tertio, nisi in licentia speciali esset limitata certa dies diversa omnino à licentia generali.
- 18 Ius commune non tollit privilegium speciale, nisi expresse illi deroget.
- 19 Privilegium non tollit aliud privilegium, nisi de eo mentionem faciat, maxime si primum privilegium est speciale, & secundum generale.
- 20 Speciei non derogatur per genus, & Procurator specialis non censetur renovatus per creationem Procuratoris generalis.
- 21 In materia clausura ex præsumpta mente superioris concedentis per licentiam generalem censetur renovata specialis, vel esse inclusa in generali, vel conclusa.
- 22 Legatum in codicillis tollit primo legatum in testamento.
- 23 Ingressus ex vi licentia generalis videtur renunciasse licentiæ speciali.
- 24 Posterius privilegium generale non tollit privilegium primum speciale, quando sunt contraria, secus quando non sunt contraria, sed de eadem re.
- 25 Ingressus Monasterium pro causa expressa in licentia particulari, si habeat licentiam generalem, verbi gratia ingrediendi ad videndam consecrationem Abbatissæ, potest iterum ingredi pro causa particulari expressa in tenore licentiæ.

Respondetur affirmativè: colligitur ex Tridentino sess. 15. cap. 5. de Regular. in quo innovatur cap. periculoso, in princip. de statu Regular. in 6. vbi dicitur: *Nisi speciali licentia*, & docent Ancharan. ibi, numero 3. notab. 4. Archidiaz. numero 2. Dominicus numero 5. & 9. Francus numero 5. Azor. tom. 1. lib. 13. cap. 8. §. 5. Miranda